

## **Patriarhul Daniel transmite un mesaj la centenarul revistei grecești Theologia (RO/GR)**



Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a transmis vineri un mesaj la Conferința Științifică Internațională Teologia Ortodoxă pe cale în „realitatea nematerială” a modernității târzii, organizată la Atena cu ocazia centenarului revistei grecești Theologia, în perioada 11-15 octombrie.

Mesajul a fost transmis de Arhiepiscopul Ciprian al Buzăului și Vrancei, unul dintre delegații Preafericirii Sale la acest eveniment.

Patriarhul României a precizat în document că „tema conferinței științifice internaționale organizată cu prilejul centenarului revistei Theologia, sintetizată în expresia Teologhisind în lumea mașinilor, este de mare actualitate, întrucât, în viața omului contemporan, sursele de distragere a atenției de la cele duhovnicești sunt din ce în ce mai diversificate și sofisticate, prin intermediul noilor tehnologii”.

„Din cauza provocărilor mult mai accentuate la care omul este supus astăzi, se induce iluzia că lumea virtuală ar fi mai adevărată decât cea reală”, a subliniat Patriarhul Daniel.

Textul integral:

Teologie pentru viața în Hristos: 100 de ani de la înființarea revistei științifice Theologia

Biserica Ortodoxă Română a primit cu multă bucurie invitația de a participa la lucrările Conferinței Științifice Internaționale Teologia Ortodoxă pe cale în „realitatea nematerială” a modernității târzii, organizată în perioada 11-15 octombrie 2023, la Atena, în contextul împlinirii a 100 de ani de la înființarea revistei științifice Theologia (Θεολογία).

Primul volum al revistei apărea în spațiul elen în anul 1923, la Atena, împlinindu-se, astfel, o mai veche dorință a omului de știință și profesorului universitar Hrisostom Papadopoulos, ales cu puțin timp înainte Arhiepiscop al Atenei și al Întregii Elade.

În prologul primului volum al revistei, profesorul Grigorie Papamihail asemena

apariția ei cu un porumbel ieșit din corabia Bisericii, cu scopul de a purta și transmite mesajele teologiei academice.

Această dimensiune academică a revistei s-a concretizat în publicarea de studii valoroase, care au răspuns atât provocărilor vremurilor, cât și nevoilor teologice și pastorale ale slujirii bisericesti.

Publicarea studiilor științifice și în alte limbi, în afară de limba greacă, a contribuit substanțial la răspândirea ei în mediile științifice internaționale. În acest sens, amintim și recenziile unor cărți, studii sau articole ale unor ierarhi, clerici și teologi laici români, care au fost publicate de-a lungul timpului în această prestigioasă revistă academică de teologie.

Tema conferinței științifice internaționale organizată cu prilejul centenarului revistei Theologia, sintetizată în expresia Teologhisind în lumea mașinilor, este de mare actualitate, întrucât, în viața omului contemporan, sursele de distragere a atenției de la cele duhovnicești sunt din ce în ce mai diversificate și sofisticate, prin intermediul noilor tehnologii.

Din cauza provocărilor mult mai accentuate la care omul este supus astăzi, se induce iluzia că lumea virtuală ar fi mai adevărată decât cea reală. Astfel, se vorbește despre progres, dar nu în sensul de urcuș duhovnicesc, ci de progres în duhul lumii, care este în opoziție cu Duhul lui Dumnezeu (cf. 1 Corinteni 2, 12).

Domnul nostru Iisus Hristos vorbește despre stăpânitorul acestei lumi, diavolul (Ioan 14, 30; 16, 11), ca fiind cauza tuturor celor rele.

Totodată, Domnul Iisus Hristos arată că omul nu poate iubi concomitent lumea și pe Dumnezeu, deoarece iubirea unui lucru sau a unei persoane implică atenție și dăruire totală din partea celui care iubește: „nicio slugă nu poate să slujească la doi stăpâni. Fiindcă sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui” (Luca 16, 13).

În scrierile sale, Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan folosește de mai multe ori cuvântul lume, referindu-se la tot ceea ce întunecă sau împiedică desăvârșirea chipului lui Dumnezeu în om (Ioan 15, 19; 17, 14; 17, 16; 1 Ioan 2, 15-17, 4, 5; 5, 4-5).

Apostolul îi îndeamnă pe creștini: „Nu iubiți lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este întru el; pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume” (1 Ioan 2, 15). Creștinii, fiind botezați, pot birui lumea: „Pentru că oricine

este născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră” (1 Ioan 5, 4).

Aceste adevăruri au fost confirmate de experiența marilor isihăști ai Bisericii. Unul dintre aceștia, Sfântul Isaac Sirul, scrie: „Adevărat este cuvântul Domnului, pe care l-a spus, că nu poate cineva dobândi dragostea de Dumnezeu odată cu poftirea lumii, nici nu e cu putință să dobândească părtășia de Dumnezeu (comuniunea cu El) împreună cu părtășia de lume, nici să aibă grija lui Dumnezeu împreună cu grija lumii”[1].

Sfântul Maxim Mărturisitorul consideră că, în Sfânta Scriptură, cuvântul lume desemnează lucrurile materiale, iar oamenii lumești sunt cei ce zăbovesc cu mintea în acestea[2].

Părintele profesor Dumitru Stăniloae, comentând cuvintele lui Teolipt, mitropolitul Filadelfiei – „lume numesc alipirea de lucrurile supuse simțurilor și de trup” –, arăta că lumea este „o stare lăuntrică de alipire pătimașă de lucrurile supuse simțurilor și de trup”[3].

Astăzi, observăm că duhul lumii constituie, de asemenea, unul dintre factorii care împiedică pe omul contemporan să își îndrepte atenția către Dumnezeu, pentru a cultiva în viața sa iubirea față de El și față de semenii săi. Starea lumii actuale este opusă ordinii așezate de Dumnezeu în creație, atunci când viața omului este invadată, într-o mare măsură, de tehnologie, fiind redusă la un simplu instrument mecanic sau electronic.

În locul unității și armoniei, s-a produs scindarea facultăților psihice, conflictul dintre rațiune, voință și sentiment, ceea ce conduce, astfel, la o pierdere a legăturii firești cu lumea exterioară.

Problema omului contemporan nu este una materială sau tehnică, ci este una existențială, spirituală. Din acest motiv, pentru părăsirea duhului lumii, este necesară o abordare ascetică, ceea ce confirmă actualitatea antropologiei filocalice, asceza fiind calea către libertate, pentru recâștigarea vieții în comuniune, a capacității de a ne stăpâni pe noi înșine și propriile patimi egoiste.

În acest sens, părintele Dumitru Stăniloae arată: metoda cea mai simplă și corespunzătoare pentru redobândirea puterii duhovnicești este cea oferită de Sfântul Maxim Mărturisitorul: „credința, frica de Dumnezeu, răbdarea, înfrânarea, lipsa patimilor și iubirea” [4].

Îi felicităm pe ostensorii revistei Theologia și pe organizatorii Conferinței Științifice

Internaționale Teologia Ortodoxă pe cale în „realitatea nematerială” a modernității târzii pentru acest popas duhovnicesc de o înaltă ținută academică.

Ne bucurăm nespus pentru acest binecuvântat prilej ca, prin reprezentantul nostru, Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, să reînnoim felicitările adresate Preafericitului Părinte Ieronim II, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Elade, cu prilejul împlinirii a 15 ani de rodnică păstorire.

Totodată, oferim Preafericirii Sale un set de engolpioane pentru întâistătători de Biserici, ca semn de prețuire din partea noastră și de recunoștință a Bisericii Ortodoxe Române, pentru promovarea și aprofundarea relațiilor tradiționale dintre Bisericile noastre și ca manifestare a coresponsabilității pastorale și a comuniunii frățești, într-o lume tulburată de conflicte armate și de tensiuni interetnice.

Ne rugăm Preamilostivului Dumnezeu să dăruiască participanților la lucrările acestei conferințe științifice har, binecuvântare și bucurie, în lumina credinței Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică!

Cu deosebită stimă și frățească dragoste în Hristos ,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note:

[1] Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre nevoință, în Filocalia IV, EIBMBOR, București, 2017, p. 52.

[2] cf. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Capete despre dragoste (a doua sută), 53, în Filocalia II, traducere de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 2017, p. 95.

[3] Nota 23 în: Teolipt al Filadelfiei, Cuvânt despre ostenele vieții călugărești, în Filocalia VII, EIBMBOR, București, 2017, p. 54.

[4] Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ascetica și mistica Bisericii Ortodoxe, EIMBOR, București, 2002, p. 129.

Θεολογία διὰ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν: 100 χρόνια ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ Θεολογία

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἔλαβε τὴν πρόσκλησιν ὅπως συμμετάσχη εἰς τὸ Διεθνὲς Θεολογικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον συγκληθήσεται ἐπὶ τῆ ἑκατονταετηρίδι ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία, ἔχοντος ὡς θέμα, «ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία ἐν πορείᾳ στὴν ἄυλη πραγματικότητα τῆς ὑστερης νεωτερικότητος», καὶ θὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὴν περίοδον 11-15 Ὀκτωβρίου 2023,

έν Ἀθήναις.

Ὁ πρῶτος τόμος τοῦ έν λόγῳ περιοδικοῦ ἐξεδόθη εἰς τόν ἑλληνικόν κόσμον τῷ ἔτει 1923 έν Ἀθήναις, ἐκπληρῶν τόν διακαῆ πόθον τοῦ ἀειμνήστου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, καθηγητοῦ πανεπιστημίου, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε ἐκλεγεῖ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος. Εἰς τόν πρόλογον τοῦ πρώτου τόμου, ὁ διακεκριμένος καθηγητής Γρηγόριος Παπαμιχαήλ ἐταύτιζε τήν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ τῇ περιστερᾷ ἢ ὁποῖα ἐξαπεστάλη ἀπό τῆς νεῶς τῆς Ἐκκλησίας· περιοδικοῦ ἔχοντος ὡς σκοπὸν τήν διάδοσιν μηνυμάτων τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας. Αὐτὴ ἡ ἀκαδημαϊκὴ διάστασις τοῦ έν λόγῳ περιοδικοῦ ἐπραγματοποιήθη διὰ τῶν ἐκδόσεων πολυτίμων μελετῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπήντησαν εἰς τὰς προκλήσεις τῆς τότε περιόδου, δηλαδὴ τῶν θεολογικῶν καὶ ποιμαντικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διακονίας. Ἡ ἔκδοσις τῶν ἐπιστημονικῶν μελετῶν εἰς ξένας γλώσσας, ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς, συνέβαλε οὐσιωδῶς εἰς τὴν μετάδοσιν αὐτῆς εἰς τοὺς διεθνεῖς ἀκαδημαϊκοὺς κύκλους.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ὑπενθυμίζομεν τὰς βιβλιοκρισίας διαφόρων βιβλίων, μελετῶν καὶ ἄρθρων τῶν Ρουμάνων ἱεραρχῶν, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν θεολόγων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύθησαν κατὰ τὴν μακρὰν περίοδον ἐκδόσεως αὐτοῦ τοῦ πολυσημάντου θεολογικοῦ ἀκαδημαϊκοῦ περιοδικοῦ.

Τὸ θέμα τοῦ παρόντος Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, συγκληθέντος ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία - συμπεριλαμβάνοντος προσέτι καὶ τὸ θέμα, «θεολογώντας έν τῇ ἐποχῇ τῶν μηχανῶν» - ἐπίκαιρόν ἐστι σφόδρα, ἐπειδὴ, εἰς τὴν ζωὴν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου αἱ ἀφορμαὶ ἀποσπάσεως τῆς προσοχῆς αὐτοῦ ἀπὸ τὰ πνευματικὰ ποικιλώτεροι καὶ πολυπλοκώτεροι τυγχάνουσι, μέσω τῆς νέας τεχνολογίας. Λόγω τῶν πολλαπλῶν προκλήσεων εἰς τὰς ὁποῖας ὁ ἄνθρωπος ἐκτίθεται σήμερον, προκαλεῖται ἡ ψευδαίσθησις ὅτι ἡ ἄυλη πραγματικότης γνησιωτέρα ἐστὶ τῆς ἀληθινῆς. Τοιοῦτοτρόπως, γίνεται ἀναφορὰ περὶ προόδου, ἀλλ' οὐχὶ περὶ πνευματικῆς προόδου. Συλλαμβάνεται ἡ πρόοδος αὐτὴ τῷ κοσμικῷ πνεύματι, πράγμα τὸ ὁποῖον ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ (Πρὸς Κορινθίους Α' 2, 12).

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁμιλεῖ ἡμῖν περὶ τοῦ ἄρχοντος τοῦ κόσμου τούτου, δηλαδή περὶ τοῦ διαβόλου (Κατὰ Ἰωάννην 14, 30; 16,11), ὡς πηγῆς κάθε κακοῦ. Οὕτως, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνδεικνύει ἡμῖν ὅτι οὐ δυνάμεθα ἀγαπᾶν ταυτοχρόνως τὸν κόσμον καὶ τὸν Θεόν, δεδομένου ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς ἕν πράγμα ἢ ἄτομον ἀπαιτεῖ ἐξ ὀλοκλήρου προσοχὴν καὶ ἀπόλυτον ἀφιέρωσιν ἐκ μέρους τοῦ ἀγαπῶντος: «Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει» (Κατὰ Λουκᾶν 16, 13).

Εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ ὁ ἅγιος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης χρησιμοποιεῖ πολλάκις τὸν ὄρον «κόσμος», ἐννοῶν ἅπαντα τὰ τοῦ κόσμου τούτου τὰ ἀμαυροῦντα ἢ ἐμποδίζοντα τὴν πραγματοποίησιν τῆς κατὰ χάριν ὁμοιώσεως τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ (Κατὰ Ἰωάννην 15, 19; 17, 14; 17, 16; Ἰωάννου Α΄ 2, 15-17; 4, 5; 5, 4-5). Ὁ Ἀπόστολος παροτρύνει τοὺς χριστιανοὺς λέγων: «μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί» (Ἰωάννου Α΄ 2,15). Οἱ βαπτισμένοι χριστιανοὶ δύνανται νὰ νικῶσι τὸν κόσμον, διότι «πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Ἰωάννου Α΄ 5, 4).

Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ἐπεβεβαίωσεν ἡ πειρα τῶν ἐν ἡσυχίᾳ ἐντόνως βιωσάντων ἡσυχαστῶν τῆς Ἐκκλησίας. Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος, ἀναφέρει: «Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ὁ ἀληθινός, ὃν εἶρηκεν, ὅτι οὐ δύναται τις μετὰ τοῦ πόθου τὴν ἀγάπην κτήσασθαι τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ μετὰ τῆς κοινωνίας αὐτοῦ δυνατὸν κοινωνίαν κεκτηῖσθαι πρὸς τὸν Θεόν, οὐδὲ σὺν τῇ μερίμνῃ αὐτοῦ ἔχειν τὴν μέριμναν τοῦ Θεοῦ».[1]. Ὁ δὲ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς θεωρεῖ ὅτι εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν ὁ ὄρος «κόσμος» προσδιορίζει τὰ ὑλικά πράγματα, καὶ κοσμικοὶ εἰσιν οἱ τούτοις τὸν νοῦν ἐνασχολοῦντες[2], ἦτοι οἱ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἔχουν τὸν νοῦν προσκολλημένον εἰς αὐτά.

Ὁ πατὴρ Δημήτριος Stăniloae, σχολιάζοντας τὰ λόγια τοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Θεολήπτου, «κόσμον δὲ λέγω τὴν φιλίαν τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων καὶ τῆς σαρκός», διευκρινίζει ὅτι ὁ κόσμος ἐστὶν ἐσωτερικὴ κατάστασις προσκολλήσεως πρὸς τὰ αἰσθητὰ καὶ σωματικά[3].

Παρατηροῦμεν σήμερον ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἀποτελεῖ, ἐξίσου, ἕναν ἀπὸ τοὺς παράγοντας οἱ ὅποιοι ἐμποδίζουν τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον ἵνα στρέφῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα καλλιεργῇ εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ τὴν ἀγάπην πρὸς Αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον. Ἡ κατάστασις τοῦ σημερινοῦ κόσμου

έναντιοῦται τῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ κτίσει τεθείση τάξει, ὅταν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰσβάλλει, κατὰ μέγα ποσοστὸν, ἡ τεχνολογία, ἡ ὁποία περιορίζεται εἰς μικρὸν καὶ ἀπλοῦν μηχανισμόν ἢ ἠλεκτρονικὸν ἔργαλεῖον. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἁρμονίας, παρεισέφρησεν ἡ πραγματικὴ σχιζοφρένεια τῶν πραγματικῶν ἱκανοτήτων τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνεφανίσθη ἡ σύγκρουσις μεταξὺ τῆς λογικῆς, τῆς θελήσεως καὶ τῶν αἰσθημάτων, πράγμα τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ εἰς ἀπώλειαν τῆς πραγματικῆς ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου.

Τὸ πρόβλημα τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔστιν ὑλικῆς ἢ τεχνολογικῆς φύσεως. Ὑπαρξιακὸν καὶ πνευματικὸν πρόβλημά ἐστίν! Ὅθεν, ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου τούτου προϋποθέτει ἀσκητικώτεραν προσέγγισιν. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἐπικαιρότητα τῆς φιλοκαλικῆς ἀνθρωπολογίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἄσκησις ἀποτελεῖ τὴν ἄνοδον πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἐλευθερίας, ἵνα ἐπανακτήσῃ ὁ ἀνθρώπος τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ζωὴν, τὴν ἱκανότητα ἵνα συγκρατῶμεν τὸν ἑαυτὸν μας καὶ τὰ δικά μας ἐγωϊστικὰ πάθη. Τοιουτοτρόπως, ὁ πατὴρ Δημήτριος Stăniloae δεικνύει ὅτι: ἡ εὐκολωτέρα καὶ καταλληλοτέρα μέθοδος διὰ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς πνευματικῆς δυνάμεως ἐστίν ἡ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ οὕτως περιγραφομένη: πίστις, φόβος Θεοῦ, ὑπομονή, ἐγκράτεια, ἀπουσία τῶν παθῶν καὶ ἡ ἀγάπη[4].

Συγχαίρομεν πάντας τοὺς κοπιῶντας εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία, ὅπως καὶ τοὺς ὀργανωτὰς τοῦ Διεθνοῦς Θεολογικοῦ Συνεδρίου μὲ θέμα, «ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία ἐν πορείᾳ στὴν ἄυλη πραγματικότητα τῆς ὑστερης νεωτερικότητος», ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πνευματικῆς εὐωχίας ὑψηλοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἐπιπέδου.

Χαιρόμεθα ἀρρήτως διὰ τὴν εὐλογημένην ταύτην στιγμὴν καὶ διὰ μέσου τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Βουζαίου καὶ Βράντσεας, κ.κ. Κυπριανοῦ, ἀνανεοῦμεν τὰς εὐχὰς ἡμῶν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, κ.κ. Ἱερώνυμον Β΄, τῇ εὐκαιρίᾳ συμπληρώσεως τῶν 15 ἐτῶν καρποφόρας ποιμαντορίας. Ἐπίσης, προσφέρομεν εἰς τὸν Μακαριώτατον ἕνα σὲτ ἐγκόλπια εἰδικῶς κατασκευασμένα διὰ Προκαθημένους τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἐμβάθυνσιν τῶν παραδοσιακῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκδήλωσιν τῆς ποιμαντικῆς συνυπευθυνότητος καὶ ἀδελφικῆς κοινωνίας, εἰς ἕνα τεταραγμένον κόσμον, λόγῳ τῶν ἐνόπλων συγκρούσεων καὶ ἐντάσεων μεταξὺ τῶν ἐθνικοτήτων.

Δεόμεθα τοῦ Ἐλεήμονος Θεοῦ ἵνα δωρίσῃ εἰς τοὺς συμμετέχοντας ταῖς ἐργασίαις τοῦ διεθνοῦς τούτου συνεδρίου χάριν, εὐλογίαν καὶ χαράν, ἐν τῷ φωτὶ τῆς

πίστεως τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Μετ' ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ ἐξειδικιασμένης τιμῆς,

† Δανιηλ

Πατριάρχης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας

[1]. Ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος, Λόγοι περὶ ἀσκήσεως, Φιλοκαλία 4, ΕΙΒΜΒΟΡ, Βουκουρέστι, 2017, σ. 52.

[2]. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, Κεφάλαια περὶ ἀγάπης (τὰ δεύτερα ἑκατοστά), 53, Τόμος Β΄, Φιλοκαλία, μετάφραση τοῦ Π. Καθ. Δημητρίου Stăniloae, ΕΙΒΜΒΟΡ, Βουκουρέστι, 2017, σ. 95.

[3]. Σημείωση 23 στὸν Θεόληπτο Φιλαδελφείας, Λόγοι περὶ τῶν δυσκολίων τῆς μοναχικῆς ζωῆς, Φιλοκαλία Τόμος Ζ΄, ΕΙΒΜΒΟΡ, Βουκουρέστι, 2017, σ. 54.

[4]. Π. Καθ. Δρ. Δημητρίου Stăniloae, Ἡ ἀσκητικὴ καὶ μυστικὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ΕΙΒΜΒΟΡ, Βουκουρέστι, 2002, σ. 129.

Foto credit: Pr. Gheorghe Holbea

Urmăriți-ne pe Twitter: @AgentiaBasilica

[basilica.ro](http://basilica.ro)